

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-08

Diarienummer 2020-20403

Handläggare

Charlotta Cederberg

Telefon: 031-368 38 76

E-post: charlotta.cederberg@miljo.goteborg.se

Ändring av miljö- och klimatnämndens delegationsordning

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden delegerar beslutanderätt enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1. Delegationsordningen ska gälla från och med den 1 december 2024 och tills vidare.
2. Miljö- och klimatnämnden upphäver nuvarande delegationsordning samma dag som den reviderade delegationsordningen träder i kraft.
3. Miljö- och klimatnämnden ger förvaltningschefen, i delegationsordningen benämnd direktör, rätt att i sin tur uppdra åt annan anställd att besluta i förvaltningschefens ställe genom vidaredelegation om inte annat anges i anmärkning i delegationsordningen.

Sammanfattning

Miljöförvaltningens förslag till revidering av delegationsordningen kommer sig bland annat av nämndens hemställan till kommunfullmäktige om att göra en framställan om överlåtelse av tillsynsansvar från länsstyrelsen för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Tillsynsansvaret föreslås övergå till miljö- och klimatnämnden den 1 januari 2025. För att möjliggöra delegationsbeslut inom den nya ärendetypen föreslås att ett helt nytt avsnitt 9 avseende vattenverksamhet förs in i delegationsordningen.

Vidare föreslår förvaltningen ett tillägg i avsnitt 1 rörande styrande dokument för att möjliggöra för direktören att besluta om redaktionella ändringar i av nämnden antagna styrande dokument och förslag till styrande dokument som skickas till kommunfullmäktige för fastställande. Förvaltningen föreslår också ett tillägg i anmärkningsfältet i punkt 3.10 om att beslut om debitering av avgifter enligt de för nämnden gällande taxor inte ska anmälas till nämnden.

I övrigt föreslås justeringar i form av förtydliganden av olika slag. I inledning har det tillkommit ett stycke om ärendetyper som inte finns i delegationsordningen. Justeringar har vidare gjorts avseende så kallade förvaltningsremisser och beslut om stadigvarande serveringstillstånd och förändring av serveringstillstånd enligt alkohollagen. I anmärkningsfältet har förtydligats vad som gäller i fråga om avtal om kommunal avtalsamverkan, beslut om att anmäla personuppgiftsincident och anmälningsärenden om miljöfarlig verksamhet. Därutöver föreslås de språkliga justeringar och redaktionella ändringar som framgår av tjänsteutlåtandets bilaga 2.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Förslag till ny delegationsordning
2. Förslag till ändringar i jämförelse med gällande delegationsordning
3. Förslag till direktörens vidaredelegationsordning

Ärendet

Nämnden föreslås delegera sin beslutanderätt i enligt föreslagen delegationsordning, tjänsteutlåtandets bilaga 1, och ge direktören rätt att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd om inte annat anges i anmärkningsfältet i delegationsordningen.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och klimatnämnden kan i en delegationsordning enligt 6 kap. 37 § kommunallagen delegera sin beslutanderätt i vissa ärenden till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare, en automatiserad beslutsfunktion eller en anställd (delegat).

Delegationsordningen innebär att beslutanderätten i vissa ärenden flyttas över från nämnden till förvaltningschefen, i delegationsordningen benämnd direktör. Nämnden avgör själv i vilken utsträckning den vill använda sig av sin delegeringsrätt inom de ramar som kommunallagen anger. När ett beslut fattas på delegation tas det på nämndens vägnar. Genom att beslutanderätten delegeras blir beslutsvägarna kortare, vilket medför en ökad effektivitet. En avvägning måste emellertid alltid ske mellan effektivitetskraven och demokratiaspekterna, det vill säga kravet på inflytande för de förtroendevalda. Det är väsentligt att möjligheten att delegera inte används på ett sådant sätt att nämnden avhänder sig ledningen och ansvaret för de principiellt viktiga frågorna.

Nämnden kan när som helst återkalla beslutanderätten helt eller i visst fall. Nämnden kan alltid besluta i ett enskilt ärende trots att beslutanderätten har delegerats. Nämnden kan dock inte ändra eller återta ett beslut som har fattats med stöd av delegation.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden i den utsträckning och enligt den ordning som nämnden beslutar om.

I tjänsteutlåtandets bilaga 1 finns förslag till ny delegationsordning för miljö- och klimatnämnden. Delegationsordningen föreslås gälla från och med den 1 december 2024 och tills vidare.

De förändringar som är påkallade i delegationsordningen beskrivs under förvaltningens bedömning nedan i den följordning som de olika avsnitten har i delegationsordningen. Samtliga föreslagna ändringar framgår av tjänsteutlåtandets bilaga 2. I övrigt är innehållet detsamma som i den gällande versionen av delegationsordningen.

Förvaltningens bedömning

Delegationsordningens inledning

Förvaltningen föreslår att ett nytt avsnitt läggs till för att förtydliga att ärendetyper där beslutanderätt inte delegerats av nämnden inte finns upptagna i delegationsordningen och därmed ska nämndbehandlas.

Förvaltningsremisser

Nämnden beslutade den 18 oktober 2022 § 188 att föra in en ny punkt, 1.8, i delegationsordningen om besvarande av så kallade förvaltningsremisser, där stadsledningskontoret remitterat ärendet till förvaltningen för direkt besvarande. En förvaltningsremiss innebär att stadsledningskontoret i sin bedömning avviker från huvudregeln att inhämta synpunkter på nämndnivå. Skälen kan exempelvis vara att remisstiden inte medger nämndbehandling eller att ärendet inte har politisk karaktär.

Sedan punkten infördes har det uppstått interna frågor kring skrivningen ”för direkt besvarande”, om det är ett direkt besvarande till stadsledningskontoret som avses eller ett direkt besvarande till den som remitterat Göteborgs kommun genom stadsledningskontoret. Med anledning av tolkningsproblemen förslår förvaltningen ett förtydligande. Förändringen påverkar inte tillämpningen.

Avtalssamverkan

Efter stadsrevisionens granskning av miljö- och klimatnämndens verksamhet 2023 rekommenderades nämnden att ”säkerställa att beslut som inte får delegeras till förvaltningen framgent fattas av nämnden”. Detta eftersom stadsrevisionen bedömt att avtal om kommunal avtalssamverkan för energi- och klimatrådgivning omfattas av delegeringsförbudet i 6 kap. 38 § kommunallagen. Av nämndens yttrande till stadsrevisionen den 18 juni 2024 § 103 framgår att förvaltningen gjort en annan tolkning av bestämmelsen. Dock anges i yttrandet att då stadsrevisionen bedömt att beslut om avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen omfattas av delegeringsförbudet kommer nämnden tillse att det framgent ligger på nämnden att besluta i denna typ av ärenden. Förvaltningen föreslår därför att ett förtydligande läggs till i punkt 1.23.

Styrande dokument

Förvaltningen föreslår att en ny punkt, 1.24, läggs till i delegationsordningen för att möjliggöra för direktören att besluta om redaktionella ändringar i av nämnden antagna styrande dokument och förslag till styrande dokument som skickas till kommunfullmäktige för fastställande. Behovet av redaktionella ändringar kan exempelvis uppstå när ändringar införs i lag eller annan författning eller i stadens styrande dokument. Även vid justering av stadens dokumentmallar kan justeringar behöva göras. Mindre ändringar kan också behöva ske på grund av språkliga eller layoutmässiga förbiseenden som behöver korrigeras.

Hantering av avgiftsbeslut

Enligt 6 kap. 40 § kommunallagen ska nämnden besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden. Beslut som inte anmäls till nämnden ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. kommunallagen, det vill säga genom laglighetsprövning.

Av punkt 3.10 i delegationsordningen framgår det att rätten att besluta om debitering av avgifter enligt de för nämnden gällande taxorna har delegerats till direktören. Förvaltningen har uppmärksammat att dessa beslut inte anmäls till nämnden, vilket är ett förbiseende på grund av att avgiftsbesluten registreras i ett annat IT-system än det system varifrån listorna över delegationsbeslut tas ut.

Förvaltningen föreslår att avgiftsbeslut enligt punkt 3.10 inte anmäls till nämnden och att ett tillägg om detta görs i anmärkningsfältet. Anledningen till detta är att avgiftsbesluten är av rutinartad karaktär samt att det årligen fattas omkring 15 000 avgiftsbeslut, vilket skulle göra listorna över delegationsbeslut omfattande och oöverskådliga.

Bestämmelserna om laglighetsprövning i kommunallagen gäller inte om det i speciallagstiftning finns särskilda bestämmelser om överklagande, se 13 kap. 3 § kommunallagen. Laglighetsprövning gäller således inte för nämndens avgiftsbeslut som fattats med stöd av gällande taxor eftersom den enskilde kan överklaga sådana beslut enligt exempelvis miljöbalkens eller livsmedelslagens bestämmelser. Beslut om avgift som inte anmäls till nämnden behöver följaktligen inte heller protokollföras särskilt.

Anmälan av personuppgiftsincident

Förvaltningen föreslår ett förtydligande av punkt 4.3, beslut om att anmäla personuppgiftsincident till Integritetsskyddsmyndigheten, genom en anmärkning som anger att beslut om att anmäla innefattar beslut att komplettera och återta sådan anmälan.

Anmälningsärenden för miljöfarlig verksamhet

Enligt punkt 7.1 i nuvarande delegationsordning har nämnden delegerat rätten att besluta i ärenden om anmälan att bedriva miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 6 § miljöbalken.

Av 9 kap. 6 § miljöbalken framgår det att regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts anlägga eller bedriva viss typ av miljöfarlig verksamhet. Regeringen har meddelat sådana föreskrifter genom bland annat miljöprövningsförordningen och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

För att förtydliga att det är beslut enligt dessa förordningar som avses i punkt 7.1 föreslås att det görs ett tillägg därom i anmärkningsfältet. Tillägget förändrar inte delegeringen av beslutanderätten. Liknande skrivningar finns i bland annat avsnitt 6 om skydd av områden enligt 7 kap. miljöbalken samt i avsnitten 10 och 11 om kemiska produkter och biotekniska organismer enligt 14 kap. miljöbalken respektive om avfall och producentansvar enligt 15 kap. miljöbalken.

Övertagande av tillsyn och prövning av vissa vattenverksamheter

Miljö- och klimatanämnden beslutade den 27 augusti 2024 § 119 att hemställa att kommunfullmäktige gör en framställan om överlåtelse av tillsynsansvar från Länsstyrelsen i Västra Götaland för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Tillsynsansvaret föreslås övergå från länsstyrelsen till nämnden den 1 januari 2025.

Tillsynsansvaret föreslås omfatta följande områden:

- Tillsyn över överlåtna tillståndspliktiga vattenverksamheter. Främst avses lokala infrastrukturprojekt inom Göteborgs kommun.
- Hantering av inkommande anmälningar om ändring av tillståndspliktig vattenverksamhet för de objekt där miljöförvaltningen har fått tillsynen överlåten.
- Hantering av inkommande anmälningar om vattenverksamhet samt anmälningar om ändring av anmälningspliktig vattenverksamhet, enligt 19 § förordning om vattenverksamheter.
- Hantering av inkommande klagomål rörande ovanstående vattenverksamheter.

I och med överlåtelsen av tillsynsansvaret för vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken kommer miljö- och klimatanämnden att hantera en helt ny ärendetyp. Den prövning och de beslut som kommer att fattas inom ramen för tillsynsansvaret för vattenverksamhet är i huvudsak desamma som sker på tjänstepersonnivå idag i fråga om miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken. Det är mot bakgrund av detta och av effektivitetsskäl lämpligt att tillägg görs i delegationsordningen för att möjliggöra delegationsbeslut inom denna ärendetyp.

Förvaltningen förslår att det införs ett helt nytt avsnitt 9 avseende vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, se bilaga 1. Tillägget medför att numreringen för efterföljande avsnitt och ärendetyper förändras.

I sammanhanget ska nämnas att förvaltningen, med anledning av begäran om övertag av tillsynsansvaret för vattenverksamheter från länsstyrelsen, föreslagit tillägg i Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken. Miljö- och klimatnämnden har den 27 augusti 2024 § 120 godkänt förslaget samt hemställt att kommunfullmäktige fastställer att reviderat förslag av taxan ska gälla från och med den 1 januari 2025.

Besluta om stadigvarande serveringstillstånd och förändring av serveringstillstånd enligt alkohollagen

Nämnden har delegerat rätten att besluta om stadigvarande serveringstillstånd samt förändringar av serveringstillstånd inklusive förändringar av serveringstider till direktören, se punkterna 26.1–26.5 i gällande delegationsordning. Punkterna infördes 2021 i samband med att tillståndsenheten flyttades från social resursnämnd till miljö- och klimatnämnden och att nämnden då inrättade ett tillståndsutskott. Punkterna införlivades oförändrade från social resursnämnds delegationsordning till miljö- och klimatnämnden delegationsordning.

Mot bakgrund av att nämnden har avskaffat tillståndsutskottet och att nämnden redan har delegerat rätten att besluta om stadigvarande serveringstillstånd och förändring av serveringstillstånd till direktören föreslår förvaltningen att punkterna 26.1 och 26.3 justeras så att de omfattar alla serveringstillstånd respektive alla förändringar av serveringstillstånd. I och med förändringarna i punkterna 26.1 och 26.3 kan punkterna 26.2, 26.4 och 26.5 utgå från delegationsordningen då de blir överflödiga. De föreslagna förändringarna innebär inte att nämndens delegering av beslutanderätt förändras i sak.

Bostadsförvaltningslag

Av nuvarande punkt 33.1 i delegationsordningen framgår att nämnden har delegerat rätten att lämna förslag på förvaltare till hyresnämnden i ärenden enligt bostadsförvaltningslagen. Att hyresnämnden ska ge kommunen, där fastigheten är belägen, tillfälle att lämna förslag på förvaltare står dock inte i bostadsförvaltningslagen utan i 16 § lag om arrendenämnder och hyresnämnder, varför detta föreslås förtydligas i delegationsordningen.

Språkliga och redaktionella ändringar

Utöver vad som anges ovan föreslås ett antal mindre språkliga justeringar och redaktionella ändringar som framgår av tjänsteutlåtandets bilaga 2.

Direktörens vidaredelegation

Då nämnden föreslås ge direktören rätt att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd redogörs i tjänsteutlåtandets bilaga 3 för den vidaredelegationsordning som direktören har för avsikt att besluta om. Förändringarna i vidaredelegationen avser endast de ärendetyper som berörs av de föreslagna ändringarna av delegationsordningen.

Maria Jacobsson

Aili Giselsson

Direktör

Avdelningschef